

รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๒๓๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เส้นทางสู่อาชีพ

เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ
(Career Pathway)

ครูผู้สอน ปทุมทิพย์ นาคราช

เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ (Career Pathway)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายขั้นตอนการวางแผนเส้นทางอาชีพของตนเองได้
๒. จัดทำแผนเส้นทางอาชีพของตนเองอย่างเป็นระบบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๓. มีความรับผิดชอบต่ออนาคตของตนเอง และมี
เจตคติในการพัฒนาทักษะ และคุณลักษณะ
อย่างต่อเนื่อง

ใบความรู้ เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เส้นทางสู่อาชีพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา งต๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความสำคัญของการวางแผนเส้นทางอาชีพ

การวางแผนเส้นทางอาชีพ คือ การกำหนดเป้าหมายอนาคตของตนเองว่าจะประกอบอาชีพใด และเตรียมความพร้อมทั้งด้านการศึกษา ทักษะ และคุณลักษณะ เพื่อไปสู่อาชีพที่ตั้งใจ การมีแผนอาชีพที่ชัดเจนช่วยให้เด็กเรียนรู้ทิศทางของชีวิต ตัดสินใจเลือกเรียนต่อหรือฝึกอาชีพได้ตรงกับความถนัด และความสนใจ

ขั้นตอนการวางแผนเส้นทางอาชีพ

๑. สำรวจตัวเอง คือ การมองย้อนกลับมาที่ตัวเองว่ามีความสามารถ จุดแข็ง และสิ่งที่ชอบอะไรบ้าง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการเลือกอาชีพ ตัวอย่างเช่น คนที่มีความอดทนและใจเย็นเหมาะกับงานที่ต้องดูแลผู้ป่วย ขณะที่คนที่มีความคิดสร้างสรรค์อาจเหมาะกับการออกแบบ

- ✓ พิจารณาความถนัด เช่น เก่งคณิตศาสตร์ ชอบทดลอง หรือถนัดงานศิลปะ
- ✓ ความสนใจ เช่น ชอบดูแลคนอื่น สนใจเรื่องเทคโนโลยี หรือรักการทำอาหาร
- ✓ บุคลิกภาพ เช่น ชอบเข้าสังคม เป็นผู้นำ หรือเป็นคนรอบคอบ

👉 ตัวอย่าง เช่น นักเรียนที่ชอบพูด และมีความมั่นใจ อาจเหมาะกับอาชีพครู หรือนักงานบริการ

ใบความรู้

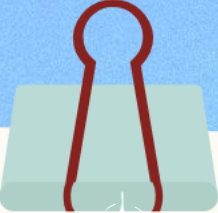
เรื่อง

การวางแผนเส้นทางอาชีพ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

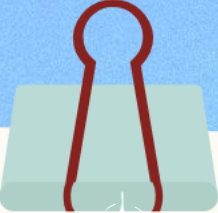

ความสำคัญ ของการวางแผนเส้นทางอาชีพ

การวางแผนเส้นทางอาชีพ คือ การกำหนดเป้าหมายอนาคตของตนเองว่าจะประกอบอาชีพใด และเตรียมความพร้อมทั้งด้านการศึกษา ทักษะ และคุณลักษณะ เพื่อไปสู่อาชีพที่ตั้งใจ การมีแผนอาชีพที่ชัดเจนช่วยให้นักเรียนรู้ทิศทางของชีวิต ตัดสินใจเลือกเรียนต่อหรือฝึกอาชีพได้ตรงกับ ความถนัด และความสนใจ

ขั้นตอนการวางแผน เส้นทางอาชีพ

๑. สำรวจตัวเอง

คือ การมองย้อนกลับมาที่ตัวเราเองว่ามีความสามารถ จุดแข็ง และสิ่งที่ชอบอะไรบ้าง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการเลือกอาชีพ ตัวอย่างเช่น คนที่มีความอดทน และใจเย็นเหมาะกับงานที่ต้องดูแลผู้ป่วย ขณะที่คนที่มีความคิดสร้างสรรค์อาจเหมาะกับงานด้านการออกแบบ

พิจารณาความถนัด เช่น เก่งคณิตศาสตร์ ชอบทดลอง หรือถนัดงานศิลปะ

พิจารณาความสนใจ เช่น ชอบดูแลคนอื่น สนใจเรื่องเทคโนโลยี

พิจารณาบุคลิกลักษณะ เช่น ชอบเข้าสังคม เป็นผู้นำ หรือเป็นคนรอบคอบ

๒. สำรวจโลกอาชีพ

เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เช่น ลักษณะงาน
หน้าที่ ความก้าวหน้า และรายได้ รวมถึงการมองไปข้างหน้าว่าอาชีพใด
กำลังมาแรง หรือมีโอกาสทางตลาดแรงงานสูง เช่น ปัจจุบันงานด้าน
ดิจิทัล และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นที่ต้องการมาก ซึ่งจะช่วยให้เรา
เลือกอาชีพที่ **“ตรงใจเรา และใช้สำหรับอนาคต”**

❖ **ศึกษาลักษณะงาน** เช่น งานด้านการแพทย์ งานวิศวกรรม งานขายออนไลน์

คุณสมบัติที่จำเป็น เช่น ต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง ความอดทน หรือทักษะด้านเทคโนโลยี

แนวโน้มตลาดแรงงาน เช่น ปัจจุบันงานด้านดิจิทัล และ IT มีความต้องการสูง

๓. จำแนกอาชีพ และสายงาน

เป็นการจัดกลุ่มอาชีพตามลักษณะงาน เพื่อให้นักเรียนมองเห็นความเชื่อมโยง เช่น

สายวิชาการ/วิชาชีพอิสระ → ต้องเรียนต่อสูง เช่น แพทย์ ครู ทนายความ

สายวิชาชีพ/ช่างฝีมือ → เน้นทักษะปฏิบัติ เช่น ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง

สายธุรกิจ/การค้า → เน้นความคิดริเริ่ม และการจัดการ เช่น ผู้ประกอบการ เจ้าของธุรกิจ

สายบริการ → ต้องใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์ เช่น มัคคุเทศก์ พนักงานโรงแรม

๔. ระบุคุณลักษณะและทักษะที่ต้องพัฒนา

เมื่อเรารู้แล้วว่าอยากทำอาชีพอะไร ก็ต้องรู้ด้วยว่าอาชีพนั้นต้องการทักษะ หรือคุณลักษณะอะไร เช่น

แพทย์ ต้องการ “ความอดทนสูง และความละเอียดรอบคอบ”

✦ ✦ ✦ ✦ ✦
✦ ✦ ✦ ✦ ✦
โปรแกรมเมอร์ต้องการ “การคิดเชิงตรรกะ และการแก้ปัญหา”

✦ ✦ ✦ ✦ ✦
✦ ✦ ✦ ✦ ✦
ผู้ประกอบการต้องการ “ความคิดสร้างสรรค์ และความกล้าเสี่ยง”

๕. วางแผนการเรียนรู้ต่อไป และฝึกทักษะ

การไปสู่อาชีพในฝันไม่ใช่เรื่องของความสนใจอย่างเดียว แต่ต้องมี
“เส้นทาง” ที่จะพาไปถึง เช่น

ooo

อยากเป็นวิศวกร → ต้องเรียนสายวิทย์ - คณิต ม.ปลาย → ต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์ → ฝึกงานกับบริษัท

ooo

อยากทำธุรกิจ → เรียนสายพาณิชย์/ธุรกิจ → ฝึกทำโครงการ หรือขายออนไลน์ตั้งแต่ตอนเรียน

ooo

ฝึกทักษะจากการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น เรียนออนไลน์ ฝึกงาน ทำโครงการ

กิจกรรม

จับคู่ให้ตรง

วิธีการเล่น

ครูเตรียมบัตรคำ ๒ ชุด

* ชุดที่ ๑ : คำถามเกี่ยวกับอาชีพ (๑๕ ใบ)

* ชุดที่ ๒ : คำตอบของคำถามนั้น (๑๕ ใบ)

ให้นักเรียนจับคู่คำถาม และคำตอบให้ตรงกัน

* ภารกิจคือ **จับคู่คำถามกับคำตอบให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด**

* เมื่อหมดเวลา ครูเฉลย พร้อมชวนสะท้อนคิดเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา

**การจัดทำแผนที่
การวางแผนเส้นทางอาชีพ
แบบง่าย ๆ**

นักเรียนสามารถทำเป็น “แผนผังเส้นทางอาชีพ” ของตนเอง

- ๑ โดยเริ่มจากตัวเรา
- ๒ อาชีพที่ใฝ่ฝัน
- ๓ สิ่งที่ต้องพัฒนา
- ๔ การเรียนต่อ
- ๕ อาชีพในอนาคต

ตัวอย่างการวางแผนเส้นทางอาชีพ (อาชีพแพทย์)

หัวข้อ	ข้อมูล
๑) ความถนัด และความสนใจ	- ถนัดวิทยาศาสตร์ รักการช่วยเหลือผู้อื่น มีความรับผิดชอบ
๒) โลกอาชีพ (ข้อมูลเกี่ยวกับแพทย์)	- ต้องเรียนแพทยศาสตร์ ใช้เวลาศึกษายาวนาน - ตลาดแรงงานยังมีความต้องการสูง
๓) สิ่งที่ต้องพัฒนา	- ทักษะการคิดวิเคราะห์ ความอดทนสูง การสื่อสารกับผู้ป่วย
๔) การเรียนต่อ/การฝึกทักษะ	- ม.ปลายสายวิทย์ - คณิต → สอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ → ฝึกทักษะทางการแพทย์
๕) อาชีพเป้าหมาย	- แพทย์ทั่วไป/แพทย์เฉพาะทาง

เข้าสู่วัย

กิจกรรม

ตำรวจ

รายวิชา การงานอาชีพ ม.๓

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เส้นทางสู่อาชีพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ
รหัสวิชา ง๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง :

๑. ศึกษาใบความรู้เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพอย่างละเอียด
๒. ทำกิจกรรมตามที่กำหนดลงในใบงานให้ครบทุกข้อ
๓. ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ และสะท้อนความเป็นตัวเอรมากที่สุด
๔. หลังจากทำเสร็จ นักเรียนแต่ละคนจะได้นำเสนอผลงานการวางแผนเส้นทางอาชีพของตนเองต่อกลุ่ม หรือนำขึ้นเรียน

กิจกรรมที่ ๑ : สำรวจตัวเอง

๑. งานหรือวิชาที่นักเรียนถนัดที่สุดคืออะไร ?

๒. กิจกรรมที่นักเรียนสนใจ / ชอบทำเป็นพิเศษคืออะไร ?

๓. บุคลิกภาพของนักเรียนเหมาะกับการทำงานแบบไหน (เช่น ชอบทำงานคนเดียว, ชอบทำงานกับผู้อื่น, ชอบวางแผน, ชอบลงมือปฏิบัติ) ?

ใบงาน

เรื่อง

การวางแผนเส้นทางอาชีพ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

คำชี้แจง :

๑. ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพอย่างละเอียด
๒. ทำกิจกรรมตามที่กำหนดลงในใบงานให้ครบทุกข้อ
๓. ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ และสะท้อนความเป็นตัวเองมากที่สุด
๔. หลังจากทำเสร็จ นักเรียนแต่ละคนจะได้นำเสนอผลงานการวางแผนเส้นทางอาชีพของตนเองต่อกลุ่มหรือหน้าชั้นเรียน

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๑ : สำรวจตัวเอง

๑. งานหรือวิชาที่นักเรียนถนัดที่สุดคืออะไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๑ : สำรวจตัวเอง

๒. กิจกรรมที่นักเรียนสนใจ / ชอบทำเป็นพิเศษคืออะไร?

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๑ : สำรวจตัวเอง

๓. บุคลิกภาพของนักเรียนเหมาะกับการทำงานแบบไหน (เช่น ชอบทำงานคนเดียว, ชอบทำงานกับผู้อื่น, ชอบวางแผน, ชอบลงมือปฏิบัติ?)

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๒ : สำรวจโลกอาชีพ

๑. เลือกอาชีพที่คุณสนใจมาอย่างน้อย ๒ อาชีพ

๒. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เช่น ลักษณะงาน คุณสมบัติ แนวโน้มตลาดแรงงาน

อาชีพที่สนใจ	ลักษณะงาน	คุณสมบัติที่ต้องมี	แนวโน้มตลาดแรงงาน

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๓ : การระบุทักษะและคุณลักษณะ

จากอาชีพที่เลือก คิดว่า คุณลักษณะและทักษะใดที่ต้องพัฒนาเพิ่ม
เพื่อไปสู่อาชีพนั้น (เขียนสรุปเป็นข้อ ๆ)

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๔ : การวางแผนเส้นทางอาชีพของฉัน

หัวข้อ	ข้อมูล
๑) ความถนัด และความสนใจ	
๒) โลกอาชีพ	
๓) สิ่งที่ต้องพัฒนา	
๔) การเรียนต่อ/การฝึกทักษะ	
๕) อาชีพเป้าหมาย	

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๕ : การสะท้อนความคิด

๑. จากการทำใบงานนี้ นักเรียนได้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับตนเองมากขึ้นบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๕ : การสะท้อนความคิด

๒. การที่นักเรียนมีการวางแผนเส้นทางอาชีพช่วยให้นักเรียนเห็นอนาคตของตนเองอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การวางแผนเส้นทางอาชีพ

กิจกรรมที่ ๕ : การสะท้อนความคิด

๒. การที่นักเรียนมีการวางแผนเส้นทางอาชีพช่วยให้นักเรียนเห็นอนาคตของตนเองอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

สรุปบทเรียน

สรุปบทเรียน

๑. วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง ?
๒. นักเรียนจะนำความรู้ เรื่องการวางแผนเส้นทางอาชีพ
ที่ได้เรียนมาไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ?

การวางแผนเส้นทางอาชีพ ช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเอง เห็นโอกาสจากโลกอาชีพ และเตรียมความพร้อมเพื่ออนาคต การวางแผนเส้นทางอาชีพ ที่ชัดเจนจะทำให้การเลือกเรียนต่อ และการประกอบอาชีพ มีเป้าหมายที่มั่นคง และลดความเสี่ยงของการตัดสินใจผิดพลาด

ดังนั้นการวางแผนเส้นทางอาชีพไม่ใช่เพียงแค่เลือก “อยากเป็นอะไร” แต่คือการเตรียมตัวทุกด้าน ตั้งแต่การรู้จักตนเอง ศึกษาโลกอาชีพ ไปจนถึงการสร้างเส้นทางการเรียน และการพัฒนาทักษะที่ต่อเนื่อง หากเราวางแผนอย่างรอบคอบ ชีวิตการเรียน และการทำงานก็จะมีทิศทาง และเป้าหมายที่มั่นคง

การวางแผน เส้นทาง อาชีพ

ขั้นตอน การ วางแผน เส้นทาง อาชีพ

๑. สำรวจตัวเอง

๒. สำรวจโลกอาชีพ

๓. จำแนกอาชีพ และสายงาน

๔. ระบุคุณลักษณะและทักษะที่ต้องพัฒนา

๕. วางแผนการเรียนต่อ และฝึกทักษะ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

นำเสนออาชีพในฝัน สะท้อนตนเอง

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ เรื่อง การนำเสนออาชีพในฝัน

และการประเมินตนเอง

ผลงานกลุ่ม การนำเสนออาชีพในฝัน

(การนำเสนอหน้าชั้นเรียน/โปสเตอร์/สไลด์/

แผนภาพการวางแผนเส้นทางอาชีพ)

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

